

**แบบการเสนอผลงาน
(ระดับชำนาญการ และระดับชำนาญการพิเศษ)**

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลบุคคล/ตำแหน่ง

ชื่อผู้ขอประเมิน นางอ้อมฤทัย ช่างแก้ว

ตำแหน่งปัจจุบัน นักวิชาการป่าไม้ปฏิบัติการ เลขที่ตำแหน่ง ๔๕๔๗

ส่วนอนุรักษ์และป้องกันทรัพยากร สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๕ (เชียงราย)

หน้าที่ความรับผิดชอบของตำแหน่งปัจจุบัน

- หัวหน้าวนอุทยานน้ำตกห้วยแม่สกก

ตำแหน่งที่จะแต่งตั้ง นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการ เลขที่ตำแหน่ง ๔๕๔๗

ส่วนอนุรักษ์และป้องกันทรัพยากร สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๕ (เชียงราย)

หน้าที่ความรับผิดชอบของตำแหน่งที่จะแต่งตั้ง

- หัวหน้าวนอุทยานน้ำตกห้วยแม่สกก

ส่วนที่ ๒ ผลงานที่เป็นการปฏิบัติงานหรือผลสำเร็จของงาน

๑. ชื่อผลงาน การมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันไฟป่าในพื้นที่เขตรวนอุทยานน้ำตกห้วยแม่สกก

กรณีศึกษา : บ้านน้ำตกพัฒนา ตำบลทุ่งก่อ อำเภอเวียงเชียงรุ้ง จังหวัดเชียงราย

๒. ระยะเวลาที่ดำเนินการ ตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๖๖ ถึงเดือนมีนาคม ๒๕๖๗ เป็นระยะเวลา ๖ เดือน

๓. ความรู้ ความชำนาญ หรือความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน

- ๑) แนวความคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการป้องกันไฟป่า
- ๒) แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- ๓) แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- ๔) เทคนิคการประสานงานกับชุมชน เครือข่ายราษฎร และประชาชนทั่วไป

๔. สรุปสาระสำคัญ ขั้นตอนการดำเนินงาน และเป้าหมายของงาน

ไฟป่า คือไฟที่เกิดขึ้นแล้วลุกลามไปได้โดยอิสระ ปราศจากการควบคุม เผาผลาญเชื้อเพลิงธรรมชาติในป่า ปัจจุบันระดับของการเกิดไฟป่าในประเทศไทยมีความรุนแรงมากจนกลายเป็นปัจจัยที่รบกวนสมดุลของระบบนิเวศอย่างรุนแรง ส่งผลกระทบต่อสังคมพืช ดิน น้ำ สัตว์ และสิ่งมีชีวิตต่าง ๆ ตลอดจนชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน รวมไปถึงเศรษฐกิจ สังคม และการท่องเที่ยวในทุกพื้นที่ของประเทศไทย นอกจากนี้ไฟป่ายังก่อให้เกิดวิกฤติมลพิษหมอกควันจนกลายเป็นปัญหาใหญ่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยและชีวิตของประชาชนเป็นวงกว้าง

ผู้ศึกษาได้เล็งเห็นถึงสภาพปัญหาดังกล่าวและต้องการทราบถึงการมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันไฟป่าในพื้นที่วนอุทยานน้ำตกห้วยแม่สกก กรณีศึกษา บ้านน้ำตกพัฒนา ตำบลทุ่งก่อ อำเภอเวียงเชียงรุ้ง จังหวัดเชียงราย ซึ่งชุมชนในหมู่บ้านน้ำตกพัฒนา ได้เข้าไปใช้ประโยชน์จากป่า จึงได้ดำเนินการศึกษาถึงระดับความรู้

ความเข้าใจของประชาชนบ้านน้ำตกพัฒนา ตำบลทุ่งก่อ อำเภอเวียงเชียงรุ้ง จังหวัดเชียงราย เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันไฟฟ้า ศึกษาถึงระดับความรู้ความเข้าใจของชุมชน และศึกษาถึงระดับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันไฟฟ้าในพื้นที่เขตนอุทยานน้ำตกห้วยแม่สั๊ก ในการป้องกันปัญหาไฟฟ้า โดยคาดหวังว่าจะสามารถนำผลการศึกษามาใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานประกอบการวางแผนในการป้องกันไฟฟ้าและรักษาป่าของชุมชนที่ได้เล็งเห็นคุณค่าและต้องพึ่งพาทรัพยากรในป่า โดยมีการบูรณาการร่วมกันกับหน่วยงานในพื้นที่

การศึกษาคครั้งนี้ มีขอบเขตการศึกษากับประชาชนที่ตั้งบ้านเรือนอยู่อาศัยในบ้านน้ำตกพัฒนา ตำบลทุ่งก่อ อำเภอเวียงเชียงรุ้ง จังหวัดเชียงราย โดยมีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

- ๔.๑ ศึกษาข้อมูลพื้นฐานของพื้นที่
- ๔.๒ รวบรวมข้อมูล เอกสารอ้างอิงที่เกี่ยวข้อง
- ๔.๓ วางแผนการเก็บแบบสอบถาม
- ๔.๔ จัดเตรียมอุปกรณ์ เครื่องมือ ที่จำเป็นต้องใช้ในการสำรวจภาคสนาม
- ๔.๕ ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล
- ๔.๖ วิเคราะห์ข้อมูล
- ๔.๗ จัดทำรายงานสรุปผลการศึกษา

มีเป้าหมายเพื่อให้ทราบถึงการมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันไฟฟ้าในพื้นที่เขตนอุทยานน้ำตกห้วยแม่สั๊ก เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาต่อยอดพัฒนาความร่วมมือของเครือข่ายภาคประชาชนในการเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแล รักษา ป้องกัน และอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ในโอกาสต่อไป ซึ่งเมื่อการบูรณาการร่วมกันระหว่างภาคราชการและภาคประชาชน เป็นไปด้วยความสมัครใจ ความยั่งยืนในการดูแลรักษาทรัพยากรป่าไม้ก็จะเห็นเป็นรูปธรรม

๕. ผลสำเร็จของงาน (เชิงปริมาณ/คุณภาพ)

เชิงปริมาณ

- ๑) ได้ข้อมูลพื้นฐานของประชาชนที่อยู่บริเวณแนวเขตนอุทยานน้ำตกห้วยแม่สั๊ก ท้องที่บ้านน้ำตกพัฒนา ตำบลทุ่งก่อ อำเภอเวียงเชียงรุ้ง จังหวัดเชียงราย ที่มีส่วนร่วมในการป้องกันไฟฟ้าในพื้นที่เขตนอุทยานน้ำตกห้วยแม่สั๊ก
- ๒) ทราบถึงระดับการมีส่วนร่วมด้านการป้องกันไฟฟ้าของประชาชนที่อยู่บริเวณแนวเขตนอุทยานน้ำตกห้วยแม่สั๊ก ท้องที่บ้านน้ำตกพัฒนา ตำบลทุ่งก่อ อำเภอเวียงเชียงรุ้ง จังหวัดเชียงราย
- ๓) ทราบถึงระดับความรู้ความเข้าใจของการมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันไฟฟ้าในพื้นที่วนอุทยานน้ำตกห้วยแม่สั๊ก
- ๔) ทราบถึงปัญหา อุปสรรค ของการมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันไฟฟ้าในพื้นที่วนอุทยานน้ำตกห้วยแม่สั๊ก

เชิงคุณภาพ

ไฟฟ้ามีการเกิดน้อยกว่าในปีที่ผ่านมา ได้รับความร่วมมือในการป้องกันและควบคุมไฟฟ้า จากชาวบ้าน และชุมชนโดยรอบพื้นที่ป่า รวมถึงหน่วยงานราชการต่างๆ ที่ให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหา มีการจัดตั้งเวรยามและจุดเฝ้าระวังไฟกันอย่างเข้มงวด ทำให้เวลาเกิดเหตุไฟไหม้สามารถเข้าไปแก้ไขสถานการณ์ได้อย่างรวดเร็ว

๑) ในกรณีที่ไฟรุนแรงน้อย และมีได้เกิดทุกปีโดยอนุญาตให้เผาตามกำหนดหลังจากลูกไม้เจริญเติบโต พันธุ์อันตรายจากไฟแล้ว ไฟจะช่วยรักษาสภาพป่าในระบบนิเวศที่พบไฟ เช่น ป่าเต็งรัง ป่าเบญจพรรณ เป็นต้น

๒) ในป่าผลัดใบที่ชุ่มชื้น ไฟจะช่วยเตรียมพื้นที่ในการสืบพันธุ์ตามธรรมชาติ

๓) ในสังคมพืชที่ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ไฟจะเป็นตัวย่อยสลายซากพืชอย่างรวดเร็วยังช่วยให้การหมุนเวียนของธาตุอาหารเร็วขึ้น ต้นไม้เจริญเติบโตดีขึ้น

๔) ไฟเป็นเครื่องมือทางวนวัฒนวิทยาที่ทุนค่าใช้จ่ายที่สุด ในการเตรียมพื้นที่ปลูกสร้างสวนป่า และกำจัดวัชพืชในสวนป่า หากมีการควบคุมไฟอย่างดี

๖. การนำไปใช้ประโยชน์/ผลกระทบ

จากผลการศึกษาสามารถนำไปพัฒนาและปรับปรุงการดำเนินงานด้านส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการป้องกันไฟฟ้า และการปลูกจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ การพัฒนาและกระตุ้นเครือข่ายภาคประชาชนในการเข้ามามีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ ป่าชุมชน เฝ้าระวัง ทรัพยากรธรรมชาติในเขตนอุทยานน้ำตกห้วยแม่สิริก และเป็นแนวทางในการวางแผนบริหารจัดการพื้นที่อื่นๆ ที่มีลักษณะสภาพทางเศรษฐกิจและสังคมที่คล้ายคลึงกัน

๑. ผลเสียต่อสังคมพืช ได้แก่

๑.๑ ลดอัตราความเจริญเติบโตและคุณภาพของเนื้อไม้ ไฟป่าเผาผลาญลำต้นไม้ทำให้การเจริญเติบโตของต้นไม้ช้าลง และผลที่เปลือกไม้ ผลที่ลำต้นทำให้เชื้อโรค และแมลงต่าง ๆ เข้าไปทำลายเนื้อไม้ได้โดยง่าย ส่งผลให้เนื้อไม้เสื่อมคุณภาพไม่อาจนำไปใช้ประโยชน์ได้เต็มที่เท่าที่ควร

๑.๒ ขาดช่วงการสืบพันธุ์ทดแทนตามธรรมชาติ ไฟป่าจะเผาทำลายลูกไม้และกล้าไม้เล็ก ๆ และมีบางส่วนตายไป ทำให้หมดโอกาสเจริญเติบโตเป็นต้นไม้ใหญ่

๑.๓ เปลี่ยนแปลงโครงสร้างของป่าไม้ พื้นที่ป่าที่ถูกไฟไหม้ซ้ำซากเป็นประจำทุกปีจะมีผลให้โครงสร้างของป่าเกิดการเปลี่ยนแปลง ต้นไม้บางชนิดจะถูกไฟไหม้ตายหมดขณะเดียวกันต้นไม้ที่ทนไฟจะเข้ามาแทนที่ บางแห่งกลายเป็นทุ่งหญ้าคา และหญ้าจรจบเป็นพันธุ์ไม้หลักในที่สุด

๒. ผลเสียต่อสภาพดินในป่าไม้

ดินเป็นองค์ประกอบสำคัญในการเจริญเติบโต และการพัฒนาของสังคมพืชป่า เป็นที่อยู่อาศัยของสิ่งมีชีวิตจำนวนมาก ผลเสียที่ไฟป่ามีต่อดิน ได้แก่

๒.๑ การเปลี่ยนแปลงคุณสมบัติทางกายภาพของดิน ไฟป่าก่อให้เกิดอันตรายต่อดิน ได้แก่ ทำลายสิ่งปกคลุมดินทำให้น้ำดินเปิดโล่ง เมื่อฝนตกลงมาเม็ดดินก็จะถูกน้ำฝนพัดพาออกไป และแรงกระทบของเม็ดฝนทำให้น้ำดินอัดตัวแน่นทึบ ความสามารถในการดูดซับน้ำและดูดซึมน้ำลดน้อยลง จากการศึกษาพบว่า อัตราการซึมของน้ำของพื้นที่ดินในป่าที่ไม่ถูกไฟไหม้จะสูงกว่าพื้นที่ดินในป่าที่ถูกไฟไหม้ในบริเวณใกล้เคียงกันถึงร้อยละ ๓๘

๒.๒ เกิดการชะล้างหน้าดินและการพังทลายของดิน เมื่อฝนตกมากขึ้น แต่น้ำไม่สามารถซึมลงดินได้ทัน น้ำจะไหลบ่าไปตามหน้าดิน ขณะน้ำไหลจะกัดเซาะหน้าดินไปด้วย ความสมบูรณ์ของดินจะถูกชะล้างไปพร้อมกัน จากการศึกษาพบว่าตะกอนที่เกิดจากการพังทลายของหน้าดินในป่าสักที่ถูกไฟไหม้มีปริมาณมากกว่าในบริเวณที่ไม่ถูกไฟไหม้ถึงร้อยละ ๔๑.๐๗ หรือมากกว่าเกือบเท่าตัว

๒.๓ ดินเสื่อมความอุดมสมบูรณ์ บริเวณพื้นที่ป่าและชั้นผิวดิน เป็นบริเวณที่ดินมีความอุดมสมบูรณ์มากที่สุดควบคุมและอำนวยความสะดวกของต้นไม้ เมื่อไฟไหม้ดินเปิดโล่ง ทำให้น้ำพัดพาเอาความอุดมสมบูรณ์ออกไป นอกจากนี้ยังทำให้การระเหยของน้ำเกิดมากกว่าปกติทำให้ดินสูญเสียความชื้น เท่ากับว่าสูญเสียสิ่งที่ช่วยให้พืชเจริญเติบโต

๓. ผลเสียต่อทรัพยากรน้ำ

ไฟป่าเมื่อเกิดขึ้นแล้วก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงของทรัพยากรน้ำทั้งในแง่ปริมาณและคุณภาพ ซึ่งส่งผลกระทบต่อการใช้ของมนุษย์ ดังนี้

๓.๑ ไม่อาจควบคุมหรือบริหารจัดการน้ำได้ กล่าวคือเมื่อเกิดฝนตกติดต่อกันเป็นเวลานาน จะทำให้การไหลบ่าของน้ำป่าลงสู่แหล่งน้ำอย่างรุนแรง ท้องน้ำเกิดภาวะตื้นเขิน เพราะถูกตะกอนดินทับถม แม่น้ำลำคลองระบายน้ำไม่ทันเกิดสภาวะน้ำท่วม ในช่วงฤดูร้อน ดินเกิดการระเหยอย่างรวดเร็วก่อให้เกิดสภาวะความแห้งแล้งตามมา

๓.๒ คุณสมบัติของน้ำถูกเปลี่ยนแปลง น้ำที่ไหลบ่าไปตามหน้าดินจะชะล้างผิวดิน เศษซากพืชซากสัตว์ หรือตะกอนอื่น ๆ ที่เกิดจากไฟไหม้ไหลลงสู่แหล่งน้ำ ทำให้น้ำสกปรก ไม่สามารถเอื้อประโยชน์ให้กับพืชน้ำ สัตว์น้ำ และมนุษย์เท่าที่ควร

๔. ผลเสียของไฟป่าต่อสัตว์ป่าและสิ่งมีชีวิตเล็กๆ ในป่า

เนื่องจากป่าไม้เป็นแหล่งรวบรวมสิ่งมีชีวิตทั้งที่มองเห็นด้วยตาเปล่า และที่มองไม่เห็นเป็นจำนวนมาก เช่น กิ้ง กวาง ช้าง จุลินทรีย์ แมลง และแมงต่าง ๆ เป็นต้น ซึ่งทุกสิ่งเหล่านี้มีการพึ่งพาอาศัยกันและกันทำให้เกิดความสมดุลในระบบนิเวศของป่าไม้ เมื่อมีไฟป่าเกิดขึ้นทำให้เกิดผลเสียทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อสิ่งมีชีวิตในป่าเหล่านี้ ความเสียหายสามารถจำแนกได้ ดังนี้

๔.๑ ผลเสียต่อสัตว์ป่า สัตว์ป่าหลายชนิดสูญหายไปจากป่าทั้งถูกไฟป่าคลอกตายหรือล้มตายลงเพราะสภาพแวดล้อมเสื่อมโทรมและย้ายหนีไปอยู่ที่อื่นที่มีสภาพแวดล้อมอุดมสมบูรณ์กว่า

๔.๒ ผลเสียต่อชีวิตสัตว์เล็กในป่า สิ่งมีชีวิตเล็ก ๆ ในป่าจำพวกจุลินทรีย์ที่ทำหน้าที่ในการย่อยสลายอินทรีย์วัตถุให้กลายเป็นแร่ธาตุหรือสารอาหารกลับคืนสู่ดิน จำนวนมหาศาลได้ล้มตายลงเมื่อมีไฟป่าเกิดขึ้น ทำให้ระบบนิเวศในป่าขาดความสมดุล ส่งผลให้ระบบการหมุนเวียนของธาตุอาหารในธรรมชาติขาดตอนลง เท่ากับเป็นการสูญเสียกระบวนการปรุงอาหารที่ใช้เลี้ยงต้นไม้ในป่าไปทั้งหมด

๕. ผลเสียต่อชีวิตและทรัพย์สินของมนุษย์

ความสูญเสียของไฟป่าที่เกิดต่อชีวิตและทรัพย์สินของมนุษย์โดยเฉพาะอย่างยิ่งชุมชนหรือหมู่บ้านที่อยู่ในแนวเขตติดต่อกับป่าและนักดับไฟป่า บางครั้งไฟป่าทำให้นักดับไฟป่า และประชาชนได้รับอันตรายถึงแก่ชีวิต และมีหลายรอบที่ต้องสูญเสียพืชผลทางการเกษตร การปศุสัตว์ที่อยู่อาศัยและทรัพย์สินอื่นๆ บางครั้งถึงกับสูญสิ้นทรัพย์สินทุกอย่างไปทั้งหมด

๖. ผลเสียของไฟป่าต่อสภาวะอากาศโลก

ไฟป่าทำให้เกิดการเผาไหม้ของเชื้อเพลิง ซึ่งการเผาไหม้ทำให้เกิดก๊าซนาาชนิด ยิ่งไฟไหม้บ่อยครั้ง ปริมาณก๊าซที่เกิดจากการเผาไหม้โดยเฉพาะอย่างยิ่งก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ การเผาไหม้ของน้ำมันเชื้อเพลิงที่ ลอยขึ้นสู่อากาศยังมีปริมาณสูงขึ้น รวมทั้งก๊าซที่เกิดจากการเผาไหม้ในกิจกรรมอุตสาหกรรม จากการคมนาคม และอื่นๆ ก๊าซที่สะสมอยู่ในอากาศเหล่านี้จะทำหน้าที่เป็นเสมือนกระจกกันไม่ให้คลื่นความร้อนที่แผ่จากผิวโลก กลับคืนเข้าสู่อวกาศได้ดังเดิมเป็นผลทำให้อากาศมีอุณหภูมิสูงขึ้น เกิดปรากฏการณ์ที่เรียกว่า ปรากฏการณ์ เรือนกระจก นอกจากนี้อุณหภูมิที่สูงขึ้นยังก่อให้เกิดน้ำแข็งละลายที่ขั้วโลก และระบบนิเวศของโลกเสียความ สมดุล ซึ่งผลกระทบในเรื่องนี้มีผู้สนใจทำการศึกษาเป็นจำนวนมาก

นอกจากนี้หมอกควันจากไฟป่า ยังส่งผลกระทบต่อกิจการเดินอากาศทุกปี เช่น ที่สนามบินจังหวัด เชียงราย ซึ่งตั้งอยู่ในหุบเขาจะต้องยกเลิกเที่ยวบินเป็นจำนวนมาก ทั้งนี้เนื่องจากหมอกควันไฟทำให้ทัศนวิสัยใน การมองเห็นลดลง เป็นอันตรายต่อการขึ้นลงของเครื่องบิน บางครั้งหมอกควันไฟยังมีผลทำให้ประชาชนป่วย เป็นโรคระบบทางเดินหายใจ โรคตาอักเสบ ดังที่เคยเกิดมาแล้วทางภาคใต้กรณีไฟไหม้ที่ป่าพรุโต๊ะแดงจังหวัด นราธิวาส ในเดือนเมษายนถึงเดือนมิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๙ และที่รุนแรงมากที่สุดในรอบปี คือ ในพื้นที่ภาคเหนือ ของประเทศไทย จังหวัดเชียงราย เชียงใหม่ น่าน ลำปาง ลำพูน พะเยา เป็นต้น ที่ถูกหมอกควันปกคลุมตลอด ช่วงเดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๒ จนกระทั่งต้องประกาศจังหวัดดังกล่าวเป็นพื้นที่ภัยพิบัติ และได้มีการระดมกลุ่ม คนทุกฝ่ายให้หยุดการเผาวัชพืชทุกชนิดที่เป็นสาเหตุการเกิดหมอกควัน

๗. ความยุ่งยากและซับซ้อนในการดำเนินงาน

การดำเนินการเก็บข้อมูล และการรับฟังข้อเสนอแนะต่าง ๆ ส่วนมากจะไม่พบผู้ที่สามารถให้ข้อมูลได้ อย่างครบถ้วน จะพบเพียงแต่เด็กและผู้สูงอายุในพื้นที่

๘. ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ

เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ ๒๐๑๙ และโรค ไข้เลือดออก ทำให้การดำเนินการเก็บข้อมูล และการรับฟังข้อเสนอแนะต่าง ๆ ในพื้นที่ ต้องใช้ความระมัดระวัง และป้องกันตนเองอย่างเข้มงวด ทำให้การเก็บข้อมูลดำเนินการไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้ ประกอบกับใน การเข้าปฏิบัติงานเมื่อเกิดเหตุไฟไหม้ในพื้นที่ที่มีความยากลำบากในการเข้าถึง เนื่องจากสภาพพื้นที่ป่าโดยทั่วไป เป็นภูเขา มีความลาดชันในบางช่วง ทำให้ยากต่อการเข้าถึงโดยเร็วในการปฏิบัติงาน

๙. ข้อเสนอแนะ

ปรับเปลี่ยนช่วงเวลาในการเก็บข้อมูล โดยปรับช่วงเวลาการเก็บข้อมูลเป็นช่วงเย็นหลังเลิกงาน เนื่องจากราษฎรในพื้นที่ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม จะออกไปประกอบอาชีพในช่วงเช้าและกลับบ้าน ในช่วงเย็น ส่งเสริมชุมชนลดการปลูกพืชเชิงเดี่ยว หันมาปลูกพืชยั่งยืนเพื่อลดการกำจัดวัชพืช สร้างความ ตระหนักและสร้างจิตสำนึกในเรื่องปัญหาไฟป่าและหมอกควัน และจัดสรรงบประมาณเข้ามาสนับสนุนการ ดำเนินกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับปัญหาไฟป่าและหมอกควัน อย่างต่อเนื่องทุก ๆ ปี เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็ง ของชุมชน และเพิ่มความร่วมมือของประชาชนในการป้องกันแก้ไขปัญหาไฟป่าและหมอกควัน

การดำเนินกิจกรรมในทุกๆ ด้าน ควรมีการสื่อสารและประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนทราบ และเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของกิจกรรม ซึ่งเมื่อชุมชนทราบและเข้าใจในหลักการ เหตุผล และรับรู้ถึงประโยชน์ของการดำเนินกิจกรรมนั้นๆ จะทำให้เกิดผลสัมฤทธิ์ที่พึงปรารถนา และนำไปสู่การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ที่ยั่งยืนต่อไป

๑๐. การเผยแพร่ผลงาน (ถ้ามี) -

๑๑. ผู้ร่วมดำเนินการ (ถ้ามี)

- (๑).....สัดส่วนของผลงาน.....%
- (๒).....สัดส่วนของผลงาน.....%
- (๓).....สัดส่วนของผลงาน.....%

ขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ

(ลงชื่อ).....ผู้ขอประเมิน
(นางอ้อมฤทัย ช่วงแก้ว)
นักวิชาการป่าไม้ปฏิบัติการ
๒๘ / เมษายน / ๒๕๖๗

ขอรับรองว่าสัดส่วนการดำเนินการข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ

รายชื่อผู้มีส่วนร่วมในผลงาน	ลายมือชื่อ
(๑) -	-
(๒) -	-
(๓) -	-

ได้ตรวจสอบแล้วขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นถูกต้องตรงกับความเป็นจริงทุกประการ

(ลงชื่อ) ✓ (นายจิรัฐ กัมพลานนท์)
(ตำแหน่ง) ผู้อำนวยการส่วนอุทยานแห่งชาติ
วันที่ ๖ มิ.ย. ๒๕๖๗
(ผู้บังคับบัญชาที่กำกับดูแล)
(ลงชื่อ) (นายพุทธพจน์ คูประสิทธิ์)
(ตำแหน่ง) ผู้อำนวยการสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๕
วันที่ ๖ มิ.ย. ๒๕๖๗/
(ผู้อำนวยการกอง/สำนัก ขึ้นไป)

หมายเหตุ : ๑. คำรับรองจากผู้บังคับบัญชาอย่างน้อยสองระดับ คือ ผู้บังคับบัญชาที่กำกับดูแล และผู้บังคับบัญชาที่เหนือขึ้นไป
อีกหนึ่งระดับ เว้นแต่ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาดังกล่าวเป็นบุคคลคนเดียวก็ได้ ให้มีคำรับรองหนึ่งระดับได้
๒. การเสนอผลงานให้มีความยาวไม่น้อยกว่า ๕ หน้ากระดาษ A4

“No Gift Policy ทส.โปร่งใสและเป็นธรรม”

**แบบการเสนอข้อเสนอนโยบายการพัฒนาหรือปรับปรุงงาน
(ระดับชำนาญการ และระดับชำนาญการพิเศษ)**

๑. เรื่อง การเพิ่มประสิทธิภาพบุคลากรของส่วนอุทยานแห่งชาติ สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๕ (เชียงใหม่)

๒. หลักการและเหตุผล

ส่วนอุทยานแห่งชาติ สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๕ (เชียงใหม่) เป็นหน่วยงานที่ปฏิบัติหน้าที่ในฐานะผู้แทนสำนักอุทยานแห่งชาติ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ในส่วนภูมิภาค ซึ่งรับผิดชอบดูแลพื้นที่อุทยานแห่งชาติและวนอุทยานในท้องที่จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดพะเยา และบางส่วนของจังหวัดลำปาง โดยจะมีหน้าที่รับผิดชอบในการอนุรักษ์ คุ้มครองทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่อุทยานแห่งชาติและวนอุทยาน ศึกษาวิจัยทางด้านความหลากหลายทางชีวภาพ พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ และส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ พัฒนาศักยภาพด้านการจัดการอุทยานแห่งชาติและวนอุทยาน กำหนดแผนปฏิบัติการ ประสานการจัดทำ แผนด้านการบริหารจัดการอุทยานแห่งชาติระหว่างหน่วยงานส่วนกลางกับหน่วยปฏิบัติในพื้นที่ ควบคุมติดตามการดำเนินการและประสานงาน เพื่อส่งเสริม สนับสนุนงานบริหารของอุทยานแห่งชาติและวนอุทยานในสังกัด อีกทั้งยังมีหน้าที่ในการบริหารงานสำนักงาน งบประมาณและพัสดุ บริหารงานบุคคล งานด้านข้อมูลข่าวสารและระบบสารสนเทศของหน่วยงาน จากการปฏิบัติงานของส่วนอุทยานแห่งชาติ สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๕ (เชียงใหม่) ที่ผ่านมามีพบว่า มีข้าราชการประจำส่วนอุทยานแห่งชาติ จำนวน ๘ ราย พนักงานราชการ จำนวน ๑๐ ราย รับผิดชอบตามภารกิจข้างต้น โดยเฉพาะการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี และด้านพัสดุ มีเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานด้านละ ๑ ราย เนื่องจากจำนวนข้าราชการ พนักงานราชการ ประจำส่วนอุทยานแห่งชาติที่มีอยู่อย่างจำกัด แต่ละคนมีภารกิจรับผิดชอบหลายด้าน และประกอบกรปฏิบัติงานด้านดังกล่าว มีระเบียบ กฎหมาย แนวทางปฏิบัติ หนังสือแจ้งเวียน และคำสั่งต่างๆที่เกี่ยวข้องจำนวนมาก และมีการปรับปรุงระเบียบวิธีปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง ผู้ปฏิบัติต้องใช้ทักษะ ความรู้ ความชำนาญ และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานดังกล่าว หากมีเหตุจำเป็นกรณีเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีหรือด้านพัสดุไม่สามารถปฏิบัติราชการได้ ไม่มีเจ้าหน้าที่ที่สามารถปฏิบัติงานแทนได้ ทำให้การปฏิบัติงานด้านพัสดุหรือด้านการเบิกจ่ายเงินล่าช้า ส่งผลกระทบต่อการปฏิบัติงานของส่วนอุทยานแห่งชาติ สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๕ (เชียงใหม่) ควรมีการให้ความรู้บุคลากรของส่วนอุทยานแห่งชาติที่มีอยู่อย่างจำกัดให้สามารถปฏิบัติงานแทนกันได้

๓. บทวิเคราะห์/แนวความคิด/ข้อเสนอ และข้อจำกัดที่อาจเกิดขึ้นและแนวทางแก้ไข

๑. ใช้ระบบพี่สอนน้อง ถ่ายทอดประสบการณ์ให้สามารถปฏิบัติงานแทนในกรณีที่เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบไม่สามารถปฏิบัติงานได้
๒. จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานสำหรับเจ้าหน้าที่การเงินและเจ้าหน้าที่พัสดุ
๓. มีการส่งเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและพัสดุเข้ารับการอบรมอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดความรู้ความชำนาญ สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๔. ปรับปรุงระเบียบ วิธีปฏิบัติต่างๆ ให้เป็นปัจจุบันและลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน เพื่อให้เกิดความคล่องตัว รวดเร็ว มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๕. มีการจัดทำหนังสือแจ้งเวียน/เว็บไซต์เกี่ยวกับระเบียบ กฎหมาย ข้อบังคับ ข้อสั่งการที่เกี่ยวข้องที่มีการปรับปรุง แก้ไขเพิ่มเติม เพื่อให้ทุกคนสามารถเข้าถึงองค์ความรู้ได้

๔. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. การเบิกจ่ายงบประมาณของส่วนอุทยานแห่งชาติ สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๕ (เชียงใหม่) เป็นไปด้วยความถูกต้องตามระเบียบข้อบังคับที่กำหนด

๒. การดำเนินการเบิกจ่ายและด้านพัสดุเป็นไปด้วยความรวดเร็ว

๓. การปฏิบัติงานเป็นไปด้วยความโปร่งใส ตรวจสอบได้

๔. ผู้ปฏิบัติงานด้านงานการเงินและพัสดุของส่วนอุทยานแห่งชาติ สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๕ (เชียงใหม่) มีความรู้ความเข้าใจ และมีทักษะในการปฏิบัติงานมากยิ่งขึ้น

๕. บุคลากรของส่วนอุทยานแห่งชาติ สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๕ (เชียงใหม่) สามารถปฏิบัติงานแทนกันได้

๕. ตัวชี้วัดความสำเร็จ

๑. เจ้าหน้าที่ของส่วนอุทยานแห่งชาติ สามารถปฏิบัติงานด้านการเงินได้อย่างน้อย ๓ คน

๒. เจ้าหน้าที่ของส่วนอุทยานแห่งชาติ สามารถปฏิบัติงานด้านพัสดุได้อย่างน้อย ๓ คน

๓. มีคู่มือปฏิบัติงานด้านการเบิกจ่ายเงินของเจ้าหน้าที่การเงิน จำนวน ๑ เล่ม

๔. มีคู่มือปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่พัสดุ จำนวน ๑ เล่ม

๕. การเบิกจ่ายของส่วนอุทยานแห่งชาติ สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๕ (เชียงใหม่) มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๖. ผลการเบิกจ่ายงบประมาณบรรลุตามเป้าหมายของแต่ละไตรมาสที่กำหนด

๗. ผลการดำเนินการตามแผนงาน/โครงการ เป็นไปตามเป้าหมายและบรรลุวัตถุประสงค์

(ลงชื่อ) _____

(นางอ้อมฤทัย ช่างแก้ว)

วันที่ ๒๘ / เมษายน / พ.ศ. ๒๕๖๗

ผู้ขอประเมิน